

Az alkotás öröme és kötelezettsége

Hódmezővásárhelyi verseskönyvek

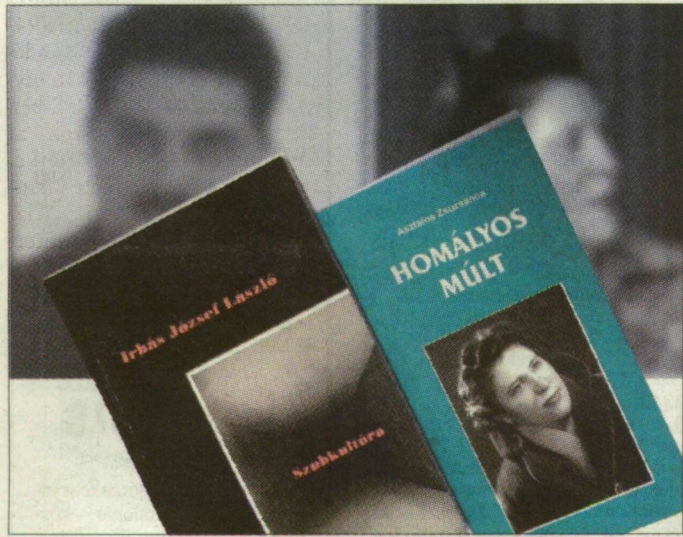
Ritka eset, amikor közel egymásután két verseskötet is megjelenik egy városban belül. Vásárhelyen ez történt. Nemcsak a megjelenés helye Vásárhely, de az alkotók is itt élnek.

Asztalos Zsuzsanna Homályos múlt című verseskönyve visszaül az irodalom – és általában a művészetek – eredendő feladatára. Irodalmi művet ugyanis azért hoz létre az ember, hogy kifejezze saját maga érzéseit. Aki írásban fejezi ki magát, akkor is ír, ha senkihez nem jut el – példa erre Galyasi Miklós Fut a lidérc című verseskötete, amelyről Kőszegfalvi Ferenc helytörténész följegyzí: egyetlen példány sem kelt el belőle Vásárhelyen. [Más művészeti ágakban is így van ez, lásd Van Gogh, aki életében egyetlen képet adott el – azt is egy rokona vette meg.] A recenzensnek az a benyomása, hogy ezek a versek nem abból a célból születtek, hogy egyszer majd elolvassák őket, hanem írójuk késztetést érzett érzéseinek, gondolatainak kifejezésére. Az, hogy könyv alakban megjelenjen, ráadás, melynek csak örülni lehet. Hátborzongatóan hatásos például, amikor a Szürke madár című versben leírja a szerző: jönnek be az orosz csapatok Vásárhelyre, vonulnak át a városban,

útjukba kerül egy vergődő, szürke madár, s a sok-sok kilométer hosszan vonuló, roppant haderő engedelmesen kikerüli a tehetetlen, haldokló, szürke madarat...

A másik verseskötet, a Szubkultúra, Irhás József László alkotása. Érdekes a szerkezete, „a költő” és „a költői én” folytat egymással párbeszédet. A – magyarság kereteibe foglalt – népcsoportjáért tenni igyekvő alkotó, s az emlékezetében, vagy archetipusként tudatalanjából fölmerülő, felidézhető emlékek, a hallomásból elképzelt, az olvasmányélmény-ismeretanyagok, illetve a vágyott jövő (melyben nincs semmi különös, csupán azokat az alapvető dolgokat szeretné elérni, aminek elérését József Attila is minimális programként tűzte ki) képei villódznak egymásra felelve, egymás után. Mintha videoklipeket látna az ember, egymást követik szubkultúra múltjával-jelenével-jövőjével kapcsolatos, fölkaparó képek. Tehetségét jó cél szolgálatába állította az alkotó, érezte az ezzel kapcsolatos kötelezettséget, csak az elismerés hangján lehet szólni a kötet-hosszúságú versről. A művet dramatisztál formában a Petőfi Sándor Művelődési Ház is bemutatta.

E. CS.

Újonnan megjelent vásárhelyi verseskötetek – nemcsak vásárhelyi olvasóknak
Fotó: Tésik Attila

Három táncmű a Szegedi Kortárs Balett estjén

Vágyakozás és változás

Középen Markovics Ágnes, A tragika címszerepében

Fotó: Miskolczi Róbert

Ha nagyon akarjuk, lehet persze összekötetés a három egyfelvonásos között azonkívül is, hogy egy estén mennek. A három szuverén mű mindegyikében ott az ember ősi és modern, vagyis változatlan vágya – a változásra.

A Koncert tangóharmonikára és zenekarra tízéves darab. Aligha véletlen Juronics Tamás és az együttes ragaszkodása ehhez a büszkén argentin és természetesen egyetemes tangóuniverzumhoz. Roberto Galvan egykori szegedi munkálkodása több értelemben is „vérfriessítő” hatású volt: modern és mégis populáris táncnyelve, érdeke az artisztikumhoz, gáttalan érzelmessége és színpadi fegyelme elementáris hatást tett az akkori táncosokra és befolyásolta Juronics alkotói pályáját is.

Galvan műve: remek. Klasszikus példa arra, hogyan lehet az argentin) nemzeti kötődésű zene (Astor Piazzolla) és tánc egyete-

mes érvényű. Egy másik szempontból hivatkozási alap arra is, hogyan lehet a táncszínpadon megjeleníteni egyetlen, igaz, sokértelmű tánc, a tangó tartalmának kibontásával az egész emberi univerzum kihagyhatatlan mozgatóelemét, a vágyat. A másikra, a másra – a változásra. A Koncert felrázó, izgató, ellenállhatatlan – kontrapunktista mű, az ellentét zenei és testnyelvi mestereinek remeke. Bár egykori, éles-szikáran ellentétes fekete-fehér színvilága a felújításban megenyhült, változókéony ellentétpárokból összeálló teljessége megmaradt. Dramaturgiai feszessége is, bárha Juronics és Barta Dóra nyitó pártánca, ez a ragyogó tangó-világ-sűrítőmenny amolyan nézőpárti mankóként is funkcionál. A világítástechnikai profizmussal és vizuális fantáziával fölérősített artisztikus színpadképek nagyon magas színvonalú táncos teljesítményeknek, kifinomult előadói kultúrának köszöhetőek. Bárha az öt-

párnyi előadói gárdában évtized múltán csak ketten vannak a régió, Juronics és Sárközy Attila, úgy tetszik, a maiakat ugyanúgy megfertőzte a tangóhatás, mint az egykori táncosokat. A technikailag sokat kívánó, a táncos muzikális érzékenységét, odaadó fegyelmét és alázatát igénylő koreográfia méltó előadásáért nagyon meg kell dolgozni – de közben nagyon bele lehet szeretni. A szerelem pedig lejön a színpadról, a tangóuniverzum magával ragadja a közönséget.

A Carmen, a klasszikus téma Uri Ivgyi különleges, eredeti feldolgozása alighanem szintén tekintélyes színpadi karrier előtt áll. A vágy – változásra, szabadságra, egymásra – ennek is témája. Koncentrációs táborfélé a színpad (Molnár Zsuzsa), egy pékműhelyben folyik a monoton rabmunka, Carmen (Barta Dóra) Joséja egy kárpó (Fodor Zoltán), rabtárs a torreador (Finta Gábor), érdekes módon mégsem válik fontossá a konkrét hely, az idő és

az ismert „cselekmény”. A technikus szólók, a monotonitást és a kitoró szabadságekstázist kifejező együttesek, a bonyolult érzelmeket közvetítő táncok koherenciája olyan erős, hogy a darab elrugaszkodik saját tematikus, helyi és időbeli kötöttségeitől. Időtlenül érvényes táncszínpadi (szabadság-) vágyzsimfóniává változik. Barta Dóra egészen kiváló benne és Finta Gábor kelt feltűnést remek szólójával.

Markovics Ágnes brillírozik az abszolút főszerepben: A tragika, Martin Stieffermann munkája a Schubert-féle úton-lét, a titokzatos változás és vágyakozás folyamatosságát igyekszik színpadra tenni. De mintha a Carmenben tapasztaltak ellentéte történne meg ebben a koreográfiában: az időtlennek szánt figurák, helyek, idők nagyon is konkrétá válnak, a titok fátyla fölfelebben, a szimfónia hétköznapi cselekményrészekbe fordul. Az egész – széttöredezik.

SULYOK ERZSÉBET

Védőhálóval, permettel, ultrahanggal a Dóm téri madarak ellen

A panteon szobraira piszkolnak a galambok

A szegedi Dóm tér „szégyenfoltjait” a parlagi galambok potyogtatják az árkádok alá és a panteon szobraira. A madarak többféle módszerrel próbálják elűzni.

Bartók Béla bronzfeje méltósággal viseli a tiszteltlenül rápötytyintett pecsétet, amely fehéren lefolyva dermedt rá a gényus magas homlokára. A zeneszerző időtlenségbe tekintő szeme nem is látja a szoborcarnok párkányait és lámpáit guanóval vastagon beborító galambokat, amelyek a szikrázóan hideg téli napsütésben csak némi csipeget-nivaló reményében szállnak le a nyomaiktól piszkossárga kőlapokra, inkább fönt melegszik a hittudományi főiskola ablakaiban. Föltételezhető, hogy félszáz galamb néz vissza ránk, mintha csak Hitchcock madarai szállták volna meg a Szent Márk térhez hasonlított teret. Szerencsére, a galambok egyelőre békések, leszámítva a fa-, márvány-, mész- és bronzszobrok és domborművek ellen intézett „bombatámadásaikat”. Mert Bartók természetesen nincs egyedül méltat-

lan helyzetében: a panteonban az érintetlenül hagyott műalkotások jelentik a szerencsés kivételt.

Szilágyi Árpád, a Szegedi Hagományörző és Városvédő Egyesület elnöke az árkádok alatti szemle végeztével arra kérte lapunkat, tolmácsolja az egyesület kérését: az illetékesek tegyenek végre valamit a megcsúfolt templomter és a műalkotások védelmében. – A Dóm tér a város lelke: szégyen, gyalázat!, hogy ilyen állapotban fogadja a turistákat és a lakóhelyüket szerető helybelieket – fogalmaz indulatosan a városvédő.

Hiába söpörnek hetente többször is a területen, a lerakódott galambpiszkot csak mosással lehet eltávolítani – tudtuk meg Gila Csabától, a Dóm tér rendben tartásával megbízott Szegedi Környezetgazdálkodási Kht. közterület-fenntartási divízióvezető-helyettesétől. A költségvetésből évente háromszori lemosásra futja. Ez egymillió forintba kerül. A szabadtéri előadások vagy más rendezvények idején alaposan összetakarítanak – mint legutóbb a Lőv Emmánuel-szobor ava-

tása előtt – ám már másnap látszanak az ürülék becsapódásának nyomai.

Többféle védekezéssel próbálkoznak: a növényvédelemben ismert vadriasztó szerrel permetezik a szobrokat (ötvenszázalékos eredménnyel), a zenélő órától félmillió forintos ultrahang-berendezés zavarja el galambokat, s próbaképpen két szobornak rendeltek már madárvédő hálót is, darabját 80 ezer forintért. Enyhe áramütéssel riasztó vezetékek felszerelését azért nem tervezik, mert akkor átszoknának a szobrokra a leszállóhelyet kereső madarak.

Molnár Gyula biológus-ornitológus szerint viszont segíthetne az elektromos hálózat, de egyszerűbb és fölfehetőleg olcsóbb megoldás is kínálkozik. Szaporodásgátló anyaggal kezelt magvakkal etethetnék az összefoglaló néven parlagi galambként ismert madarakat, s le kellene zárni a fészkelőhelyül szolgáló, környékbeli padlásokat is – így idővel megfoghatkozna a terület megálló szárnyas sereg.

NYILAS PÉTER

A panteon elcsúfítására Szilágyi Árpád városvédő polgár is fölhívta a figyelmet
Fotó: Schmidt Andrea

Új Suzuki ABS és dupla légzsák nélkül?

Ha talál ilyet,
az alapárnál 100 ezer Ft-tal olcsóbban elviheti.

www.suzuki.hu